

Teatr im. Cypriana
Kamila Norwida
w Jeleniej Górze

Aleksander hr. Fredro
DAMY i HUZARY

Szanowni Państwo

Poproszono mnie, abym napisał kilka słów do programu naszego przedstawienia. Korzystając z tej okazji, chciałbym zainteresować Państwa mało znaną twórczością Pana Hrabiego. Jako świadek historycznych wydarzeń, człowiek bywały w świecie, należący do elity intelektualnej Galicji oraz Lwowa, przez całe życie zbierał zasłyszane lub stworzone przez siebie sentencje, powiedzonka, tak zwane „złote myśli i aforyzmy”. Powstawały one głównie z życiowych doświadczeń, obserwacji ocen i refleksji. Fredro budował ten własny świat i dom, ofiarowany później swoim dzieciom. Ów świat zapisków obejmuje cały żywot autorski Fredry.

Odsłania nam nadspodziewanie bujną, skomplikowaną, impetyczną i katastroficzną osobowość: zgorzkniałego moralisty, kostycznego weredyka, inkwizytora, pamflecisty, nietolerancyjnego sędziego, a jednocześnie ludycznego humorysty, liberalnego kpiarza. Pobłażliwego nieraz krytyka obyczajności czy rabelaisowskiego satyryka. Autora nowoczesnego, władającego także absurdalnym dowcipem. (Ze wstępu prof. Bogdana Zakrzewskiego do „Zapisków Starucha”).

Ta nieduża książeczka („Aleksander Fredro – Zapiski Starucha”) charakteryzuje się tym, że można ją czytać otwierając w dowolnym momencie oraz miejscu (pobytu i dzieła). Jestem przekonany, że ci z Państwa, którzy do niej zajrzą, będą to robić jeszcze wiele razy.

Na zachętę kilka przykładów:

- W ceremoniach tonie gościnność.
 - Słuchać bredni – talent niepośledni.
 - Gdyby nie o sobie, człowiek nieraz by wykrzyknął: Jak można być tak głupim!!!
 - Ty masz, on zazdrości. – Zostawże mu zazdrość, aby i on coś miał.
 - Naród, który nie ma woli i siły powiedzieć łotrom, że łotry – nie wart być narodem.
 - Ni zły, ni dobry – tańczy, jak zagrają.
 - Niepewność tego, co będzie – wstrzymuje od zmiany tego, co jest.
 - W Polsce zawsze jedno czasowanie: Ja zrobiłem, ty zrobiłeś, on zrobił, my zrobiliśmy, wy zrobiliście, oni zrobili... głupstwo.
- I moje ulubione... "Mądry Polak po szkodzie" – poprawić: Nie mądrszy Polak po szkodzie.

Jeśli po obejrzeniu naszego przedstawienia wyjdą Państwo z teatru w dobrym nastroju, z poczuciem niezmarnowanego czasu i pieniędzy, będzie to dla nas największa nagroda; będziemy mieć poczucie dobrze wykonanego zadania. Dziękuję dyrekcji jeleniogórskiego Teatru za zaproszenie do tak urokliwego miasta, jakim jest Jelenia Góra. Kolegom aktorom i zespołowi technicznemu za fajną pracę. Podczas mojego pobytu w tym mieście w pierwszej kolejności zachwycili mnie mieszkańcy. Uśmiechnięci, życzliwi, nieśpieszący się, pomocni i... krocący. Tutaj ludzie nie chodzą, tylko kroczą, a czas płynie dostojnie. To jest fantastyczne i niech tak zostanie.

Szanowni Państwo

Zginam się w staropolskim ukłonie do samej ziemi.

(Mam nadzieję, że ktoś pomoże mi się wyprostować).

Niech się wie!

Tomasz Grochoczyński

Aleksander hrabia Fredro

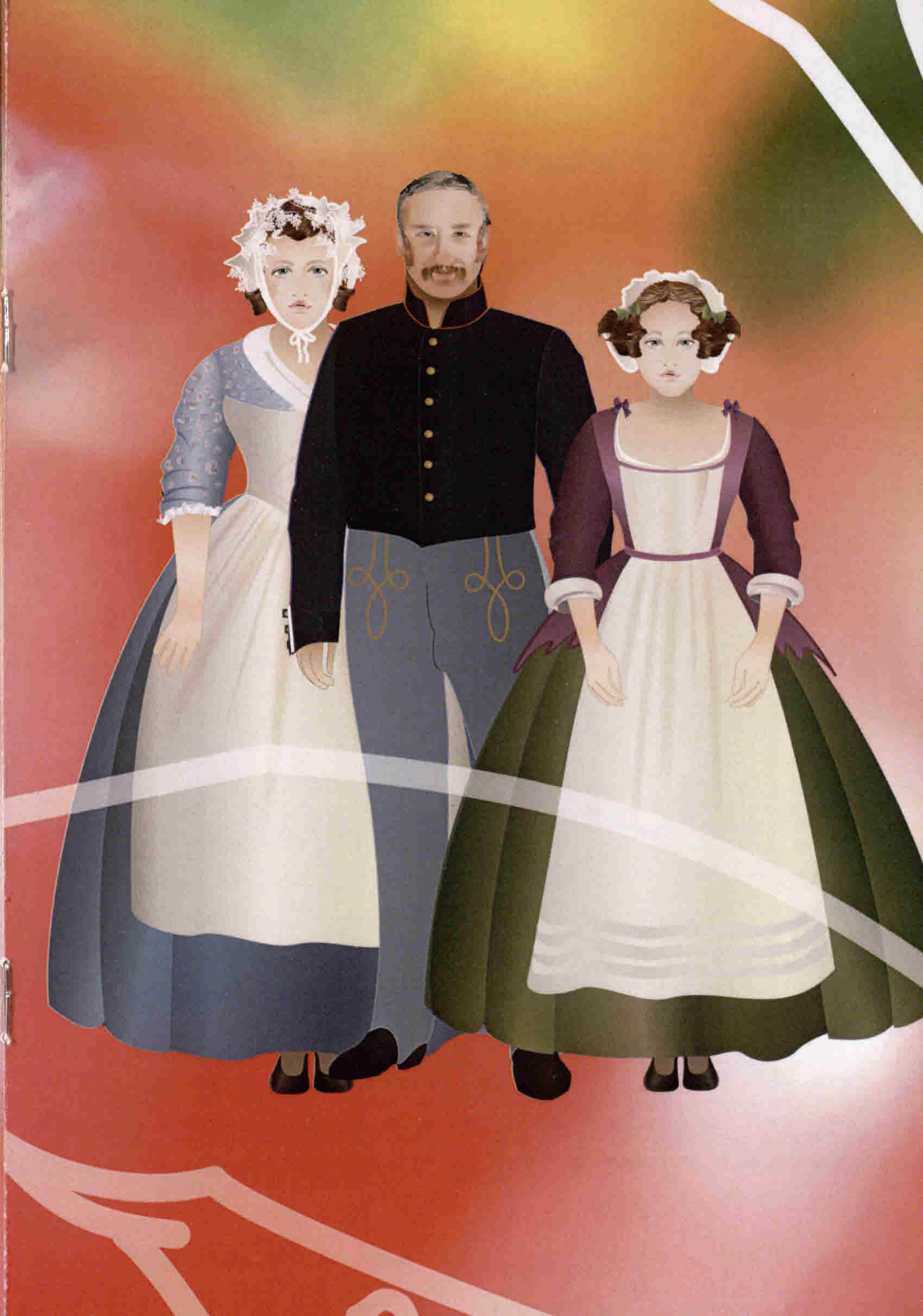
Aleksander hrabia Fredro herbu Bończa. 1793 (Surochów koło Jarosławia) – 1876 (Lwów). Komediodpisarz. Uczył się wyłącznie w domu, a w wieku 16 lat zaciągnął się do armii Księstwa Warszawskiego.

W latach 1813 – 1814 przebył całą kampanię napoleońską jako oficer ordynansowy w sztabie cesarza i otrzymał Złoty Krzyż Virtuti Militari oraz Krzyż Legii Honorowej. Z tych czasów pochodzą pisane ku uciechu kolegów, urocze, wierszowane obscena Fredry. W 1815 roku zaczął gospodarować w rodzinnym majątku Beńkowa Wisznia. („Wyjechaliśmy razem, z odmiennych pobudek: Napoleon na Elbę, ja zasię do Rudek”).

Przystąpił też do loży wolnomularskiej. W 1830 roku brał udział w pracach Obywatelskiego Komitetu Pomocy dla Powstania, a w 1832 przechowywał w swoim majątku dwóch powstańców z Wielkopolski, którzy w obawie przed represjami ze strony władz pruskich schronili się w Galicji. W 1839 roku otrzymał Honorowe Obywatelstwo Miasta Lwowa. Pierwszą ważną komedię – „Pan Geldhab” – napisał w wieku 25 lat. Wystawiono ją trzy lata później. Tak rozpoczęła się jego płodna współpraca z wydawcami i teatrami. W 1839, pod wpływem ataków krytyki (głównie ze strony piewców królującego wówczas romantyzmu – z którym twórczość Fredry miała niewiele wspólnego) przerwał na 18 lat działalność literacką, pisząc jedynie (w latach 1846 – 1848) pamiętniki z czasów napoleońskich – „Trzy po trzy”. W latach 1850 – 1855 (z niewielkimi przerwami) przebywał znów we Francji, gdzie po powstaniu węgierskim znalazł schronienie jego syn Jan Aleksander

Fredro – także komediopisarz. W 1854 roku wznowił działalność komediopisarską, ale równocześnie podjął decyzję o niepublikowaniu i niewystawianiu swoich dzieł w wypadku żądania odeń jakichkolwiek zmian w ich treści.

Był posłem do Sejmu Krajowego. Organizował Towarzystwo Kredytowe Ziemskie i Galicyjską Kasę Oszczędności. W 1873 roku został kawalerem Wielkiego Krzyża Orderu Franciszka Józefa oraz członkiem Akademii Umiejętności. Został pochowany w rodzinnej krypcie w kościele w Rudkach koło Lwowa. „Damy i huzary” wystawiono po raz pierwszy w roku 1825. Dobiega zatem końca drugie stulecie scenicznej obecności tego dramatu. Aleksander hr. Fredro to autor: „Baśni o trzech braciach i królewnie”, „Brytana – Brysia”, „Ciotuni”, „Co tu kłopotu!”, „Cudzoziemszczyzny”, „Dam i huzarów”, „Dożywocia”, „Dwóch blizn”, „Dyliżansu”, „Dziennika wygnańca”, „Godnego litości”, „Gwałtu, co się dzieje!”, „Intrygi naprędce”, „Jestem zabójcą”, „Koncertu”, „Listu”, „Lity & Compagnie”, „Małpy w kąpielu”, „Męża i żony”, „Nieszczęść najszcześniejszego męża”, „Nikt mnie nie zna”, „Noclegu w Apeninach”, „Nowego Don Kiszota, czyli szaleństw”, „Obrony Olsztyna”, „Odludków i poety”, „Ostatniej woli”, „Ożenić się nie mogę”, „Pana Beneta”, „Pana Geldhaba”, „Pana Jowialskiego”, „Pawła i Gawła”, „Piczomiry królowej Branlomanii”, „Pierwszej lepszej czyli nauki zbawiennej”, „Przyjaciół”, „Rewolweru”, „Rymonda”, „Sztuki obłapienia”, „Ślubów panieńskich, czyli Magnetyzmu serca”, „Świeczka zgasła”, „Teraz”, „Trzy po trzy”, „XIII Księgi Pana Tadeusza”, „Wielkiego człowieka do małych interesów”, „Wychowanki”, „Z jakim się wdajesz, takim się stajesz”, „Zapisków starucha”, „Zemsty”, „Zrzędności i przekory”.

Tomasz Grochoczyński

Po ukończeniu Wydziału Aktorskiego warszawskiej PWST w roku 1970 został zaangażowany do Teatru Polskiego w Poznaniu. Po trzech latach pobytu w mieście koziółków otrzymał propozycję wejścia w skład słynnego Teatru STS, który zaraz potem został połączony z Teatrem Rozmaitości. Pracował tam w latach 1973 – 1982. Kolejne miejsce zatrudnienia to Teatr Komedia pod dowództwem Olgi Lipińskiej (1982 – 1985). W 1985 został dyrektorem naczelnym i artystycznym w Teatrze im. Jerzego Szaniawskiego w Płocku i pełnił tę funkcję do 1990. W dorobku ma około 30 ról filmowych i niezliczone dubbingi, jak również reżyserię tychże. Wyreżyserował także ponad 40 przedstawień teatralnych i zrealizował ponad 200 układów walk scenicznych do spektakli realizowanych w kraju i za granicą.

Od roku 1973 na Wydziale Aktorskim PWST im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie prowadził zajęcia z walk scenicznych. W latach 2008 – 2012 pełnił funkcję Dziekana Wydziału Aktorskiego Akademii Teatralnej, a od 2012 do 2016 prorektora tej uczelni.

Jest aktywnym działaczem Związku Artystów Scen Polskich. Otrzymał wiele nagród i odznaczeń. Między innymi brązowy i srebrny medal Gloria Artis, a za działalność pedagogiczną od Prezydenta RP Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (2011). Miłośnik twórczości Aleksandra Fredry. Czyta książki, które nadal kupuje. Wędkarz!

Małgorzata Walusiak

Ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie – Wydział Grafiki Artystycznej (1975). Jest członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków. Współpracowała z teatrami w Warszawie, Płocku, Białymstoku, Gnieźnie, Grudziądzu, Koszalinie, Kaliszu, Mińsku Białoruskim. Była też scenografem Studia Eksperymentalnego Telewizji Warszawa i II scenografem serialu „Alternatywy 4”. Jest również autorką plakatów, czołówek filmowych i animacji.

Janina Niesobska

Urodziła się na Śląsku, jest absolwentką Szkoły Baletowej w Bytomiu, jednak całe swoje życie zawodowe związała z Łodzią. W roku 1958 rozpoczęła pracę w Operze Łódzkiej, w zespole kierowanym przez Feliksa Parnella, a kontynuowała ją jako solistka w łódzkim Teatrze Wielkim. Tu stworzyła dziesiątki kreacji w baletach Feliksa Parnella, Witolda Borkowskiego, Teresy Kujawy, Kurta Jossa, Ericha Waltera...

Bardzo wcześnie rozpoczęła praktykę choreograficzną, pracując głównie dla filmu i telewizji (m.in. „Pierścień i róża”, „Kornblumenblau”). W latach 70. szczególną popularność zyskały jej rewie choreograficzne „Dobry wieczór, tu Łódź”. Założyła też wówczas pierwszy w Polsce zespół tańca rozrywkowego „Le Soleil; realizowała również cykliczny program telewizyjny „Piosenki filmu”.

Współpracuje jako choreograf z teatrami dramatycznymi i operowymi Radomia, Bydgoszczy, Bytomia, Krakowa, Łodzi, Wrocławia, Warszawy, Jeleniej Góry. W swoim dorobku ma takie realizacje operowe, jak „Faust” Gounoda, „Król Ubu” Pandereckiego, „Carmen” Bizeta, „Bal maskowy” Verdiego, „Człowiek z Manufaktury” Janiaka...; współreżyserowała m.in. „Toskę” Pucciniego, „Rycerskość wieśniacza” Mascagniego, „Pajace” Leoncavalla..., a w Teatrze Wielkim w Łodzi wyreżyserowała: „Annę Bolenę” Donizettiego, „Madamę Butterfly” Pucciniego i „Traviatę” Verdiego.

Za swoje prace reżyserskie i choreograficzne była wielokrotnie nagradzana i wyróżniana; otrzymała liczne odznaczenia państwowe; jest także laureatką Złotych Masek – nagrody krytyków teatralnych za najlepsze przedstawienia, inscenizacje i scenografie. Przez wiele lat wykładała w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi.

Opracowanie i redakcja programu:

Piotr - Bogusław Jędrzejczak

Na okładce wykorzystano plakat Mirosława Łakomskiego

Zastępca Dyrektora: Stanisław Jeleński

Kierownik Działu Techniczno - Gospodarczego: Ryszard Pałac

Zastępca kierownika Działu Techniczno - Gospodarczego:

Wiesław Rymarowicz

Brygadier scen: Daniel Datkun

Montażysty: Michał Dudek, Marcin Świątek, Andrzej Zapała,

Daniel Miałki

Rekwizytor: Łukasz Dudek

Realizator światła: Mieczysław Oleksyk

Realizator dźwięku: Krystian Kobus, Mirosław Kobus

Garderobiane: Danuta Maj, Jadwiga Kotowska

Pracownia fryzjersko - perukarska: Małgorzata Spanier

Pracownia malarsko - plastyczna: Ewa Chorążyczewska

Dział Marketingu i Organizacji Pracy Artystycznej:

Kierownik Działu: Dorota Fruba

Marta Dworakowska, Małgorzata Popek, Bernarda Topolewska

Bilety, rezerwacje, informacje:

Tel. 75 64 28 130, 75 64 28 120 (kasa)

e-mail: widownia@teatrnorwida.pl

Bilety online na Tiketto.pl

Kasa teatru czynna w godzinach:

Wtorek - czwartek 12.00 - 15.00

Piątek 9.00 - 19.00

W każdy pierwszy czwartek miesiąca 9.00 - 19.00

Oraz na godzinę przed spektaklem

Licencja na wystawienie utworu została wydana przez Stowarzyszenie Autorów ZAIKS.

ARCHIWUM

TEATRU IM. CYPRIANA NORWIDA W JELENIEJ GÓRZE

Nr: 624

DOFINANSOWANE PRZEZ
MIASTO JELENIA GÓRA

SPONSORZY

 DR. SCHNEIDER
UNTERNEHMENSGRUPPE

JELENIA PLAST

DZIECIOŁOWSKI SP. Z O.O.
JELONKA GÓRA - UL. PRZEMYSŁOWA 20
www.dzieciolowski.com.pl

AMERICAN
ACADEMY

PARTNERZY

www.nj24.pl

nowiny
jeleniogorskie

PATRONI MEDIALNI

 DOKiS.pl
Dolnośląska Kultura i Sztuka
Agencja Kulturalna

teraz X teatr

Jelonka.com
Twoje źródło informacji

portalik24.pl
Województwo Śląskie

TELEWIZJA REGIONALNA

STRIMEOTV

telewizja
dmi